NĂM THỨ MƯỜI BẢY - SỐ THỨ 3588 | MỖI SỐ: 0$02 | NGÀY THỨ NĂM 7 MARS 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 16480

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Cái gương thành-công của bạn thiếu-niên

(Tiếp theo)

— Cái lòng sốt sắng là bởi người ta làm việc rồi mới sinh ra. Nếu người ta thấy rằng cái công việc của mình thật xứng hợp với mình, sau này có thể kiếm được lợi ích to, đủ bù được cái khó nhọc của mình, mà hưởng được nhiều sự khoái lạc, thì tự nhiên vui lòng mà làm. Ví như người đi tìm mỏ, bao nhiêu tinh thần tâm tư, để cả vào chỗ được của, cho nên dẫu khó khăn khốn khổ đến đâu, trong lòng cũng không quản. Nếu người ta làm việc gì mà chắc rằng sau này tất có hiệu quả tốt, thì tất chăm chăm chúi chúi mà làm, không còn có cái tư-tưởng gì khác. Dẫu rằng khi mới bắt đầu giống như chưa có cái gì đấy, nhưng trải qua ngày tháng càng lâu, hiệu quả lại ngày rõ rệt, thì cái lòng vui sướng tự nhiên sinh ra, mà chí khí lại càng thêm hăng hái, dẫu muốn thôi đi cũng không được nữa ».

— Ông nói như thế, cũng có lẽ thật, nhưng khi đầu làm thế nào cho người ta thấy vui sướng mà sinh lòng sốt sắng được?

— Phải dùng cái phương-pháp của tôi vừa nói ở trên đó, để hâm nóng cái lòng sốt sắng của họ lên, rồi lại dùng lợi khôn khéo để kích khuyến, cho người ta vui lòng làm việc, đến khi nào thành ra thói quen mới thôi. Ông thử xem các nhà thương đời nay, có dễ mà bảo họ thôi đi không làm việc, tuổi đã nhiều rồi, cơ sở đã vững vàng rồi, con cái cũng đã trưởng thành, có thể nối nghiệp được rồi, thế mà vẫn cứ cắm căm cúi cúi, hết ngày ấy sang tháng khác, không biết mệt nhọc là gì. Đó không phải là chỉ vì cái lòng ham lợi mà quên cả sự mệt nhọc đi được đâu, cũng có một phần lớn là vì tự mình gây dựng ra cơ đồ, mà công việc của mình làm cứ thấy phát đạt mãi, thì lòng lại càng thêm sốt sắng, lại càng hăng hái làm việc, không thể nào thôi đi được.

— Ông có chắc rằng ở đời có người tự mình kích khuyến được mình không?»

— Chắc có hẳn. Cũng lắm người bản tính lười biếng, không muốn làm việc, nhưng nếu họ biết rằng người ở đời không hết sức làm việc, thì không bao giờ có cái hi-vọng thành công. Ví như người học-trò, nếu họ biết nghĩ rằng nếu mình không gắng sức học hành, không có cái thông thường tri-thức, thì sau này không có kế nuôi thân; không phải đợi ai khuyên bảo, mà tự mình lại đốc thúc lấy mình, lâu lâu rồi cứ vui lòng làm việc, mà tự mình cũng không biết.

— Có người làm việc rất khổ sở, chỉ đủ kiếm ăn lần hồi, trong bụng thường phàn nàn, cho là mình không được gặp sự tiếp đãi tử tế, ông bảo hạng người ấy nên thế nào.

— Hạng người ấy nên có ba việc này: Một là họ phải đọc nhiều sách, họ phải biết rõ cái phương diện về công việc của mình làm, hoặc công nghiệp, hoặc thương nghiệp, để khai phát tư-tưởng của mình ra. Hai là họ phải dùng hết tinh lực của mình để làm việc, khiến cho nghề mình ngày càng thịnh đạt. Ba là sự chi tiêu của họ, phải lượng số tiền vào để định số tiền ra, lại phải dành dụm lại một ít. Nếu quả họ làm được như thế, thì tất có lúc được thăng chức hay là thêm lương, ngoài cái lợi ấy ra, lại đọc được nhiều sách hay, phấn khởi cái năng lực của mình, để kinh doanh cái phương kế tự lập, mà mong có ngày thành tựu to.

— Ông cho cái người lười biếng có hi vọng hay là không hi vọng?»

— Người lười biếng thật không có hi vọng gì; Nếu người ta muốn được thành công, thì phải có hai cái cuộc chiến tranh này mới được. Một là phải chiến tranh với mệnh-vận, hai là phải chiến tranh với sự dật-lạc. Tôi nói như thế, không phải là tôi bài bác cái quan niệm cần dật lạc là không phải đâu, tôi chỉ nói rằng cái sự nghiệp rất trọng đại ở trong đời người ta, không nên vì cái sự dật-lạc mà phá bỏ đi mất. Ví như ta đương khi đọc sách hay là khi làm việc, hốt nhiên nghĩ đến ca lâu tửu quán, thì kíp nên cự tuyệt ngay cái lòng khuynh hướng ấy đi mới được, nhưng phải có cái khí lực rất mạnh, cái chí ý rất bền, thì mới chống nổi được những sự cám dỗ ấy. Muốn cầu được thành công, thì phải tự mình tìm lấy phương pháp. »

H. T. B.

Le PARFUM des HUMANITES
(Sử-Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:

sa'cq,	huyênf,	na'ngj,	hoiz,	ngaw
q	f	j	z	w

Tin thêq-gio'iq

Ngày 5 Mars 1929

Việc giồng gạo ở Californie

Vì trong vụ này giời tốt lắm, nên thóc gặt ở Californie năm nay, được nhiều.

Số thu hoạch về mỗi acre, được 700 livres nhiều hơn năm trước. Số thóc thu hoạch tổng-cộng được 3 300,000 bao 100 livres. Giá bán để đong, 100 livres là 1 đồng 91 xu.

Cái án mạng tại một đồn điền Chà và

Ở Médan có tin rằng một tên phu Chà-và giết chết một người thị-dịch tên là Arbmanberg ở đồn điền của công-ty Soearande. Nghe đâu vì người thị dịch mắng trách về việc làm, mà tên cu-ly ấy giết. Người thị-dịch làm việc cho công-ty đã mười hai năm, bị đâm ba nhát dao hụp sâu.

Quan tổng-thống Hoover Hoa-kỳ đã nhận chức

Quan tổng-thống mới Hoover nước Hoa-kỳ đã nhận chức ngày hôm qua; ông đã làm lễ phát thệ. Ông tuyên bố sẵn lòng giữ gìn cuộc hòa bình; và ông nói bản hiệp-ước bài trừ chiến-sự là một sự tiến bộ trong cuộc giao tế các liệt quốc.

A R I P.

Việc Trung-hoa

Ngày 1er Mars 1929

Việc giao thiệp Trung Nhật sẽ đem ra tòa án quốc-tế

Có tin ở Thượng-hải rằng chính-phủ trung-ương đối với vấn đề Trung-Nhật, sẽ triệu tập hội ngoại giao ủy-viên, để quyết định cái phương châm đối phó sau cùng. Còn như cái tình hình giao thiệp đã qua, nghe đâu bộ ngoại giao đã xếp đặt đem công bố cho cả thế-giới biết, xin tòa án quốc-tế công phán.

Việc chiến-tranh ở Sơn-đông

Có tin ở Tế-nam nói rằng quan Lưu-trân-Niên cùng quân Trương-tôn-Xương sớm ngày 24 février đánh nhau ở Yên-đài rất dữ-dội, đánh nhau luôn trong 13 giờ đồng hồ, chết hại vài trăm người, quân Trương bị vây, cắt làm hai đoạn, Trương phải lui chạy về phương bắc.

Có tin ở Thượng-hải nói rằng quân Trương-tôn-Xương ba lần đến đánh Yên-đài đều bị thất bại, hiện đang sai người đi mua thuyền họp tập quân các nơi và bọn thổ phỉ để làm sự quấy rối.

Việc tổng lý hội dệt vải Nhật vừa ở Đại-liên đến Thượng-hải, đi qua Thanh-đảo, có nói rằng nơi ấy đối với Trương-tôn-Xương mấy năm trước thi hành nhiều chính sự ác nghiệt, nên ai nấy đều có ác cảm cả, tiễu duyệt chắc chóng.

Dựng trường kỷ-niệm Lâm-tắc-Từ

Lâm-tắc-Từ ở Phúc-kiến có công ngăn cấm cái độc thuốc phiện, ghi trong lịch-sử, ai ai cũng đều biết, đến ngày 3 tháng sáu năm nay, sẽ là ngày kỷ-niệm 90 năm việc ấy. Vương-sảnh-Kỳ là công-sứ ở nước Bỷ, lấy lẽ rằng hiện nay cả nước đang tiến hành việc cấm thuốc phiện, đối với người có công đầu về việc ấy như Lâm-tắc-Từ, phải nên có tinh biểu, nên điện xin hội cấm yên ấy: viên, sẽ ở bờ bể Hồ-môn đúc tượng dựng bia để kỷ-niệm. Việc ấy đã qua ban quốc-vụ hội nghị quyết định, giao cho chính-phủ tỉnh Quảng-đông lập bia.

Tỉnh Phụng-thiên đã thực hành đổi tên

Hội ủy viên chính-phủ tỉnh Phụng-thiên đã tuân như mệnh lệnh của chính-phủ Quốc-dân, định ngày 1er mars thực hành việc đổi tên tỉnh là tỉnh Liêu-đông.

Hạ lệnh bắt Tề nhiếp-Nguyên

Chính-phủ Quốc-dân vừa hạ một đạo thông-lệnh nói rằng Tề-nhiếp-Nguyên siểm-phụ Tào-Côn và Ngô-bội-Phu, phá hoại cuộc tiến hành của quân cách-mệnh, lại giày vò tỉnh Giang-tô, vơ vét của dân, thực là một tên hung phạm chủ yếu, xét tội ác nó, quốc phép khôn dung, vậy các nơi phải chú ý tập nã, giải kinh trị tội.

Tình hình Tứ-xuyên

Tình hình Tứ-xuyên hiện đã yên. Các lĩnh-tụ đã quyết nghị xin tuân như lệnh chính-phủ trung-ương trong 50 ngày sẽ tổ chức ra tỉnh chính-phủ.

(Dịch báo Tàu)

NHANF DAMF

Các ông tân-học đối với thôn-dân

Từ ngày khoa-cử cũ bãi bỏ, thì ở chốn thôn quê nhiều nơi đã công nhận cho các ông có văn-bằng khoa cử mới thế chân cho các ông khoa-cử cũ.

Nhưng xem chừng đàn em trong thôn-xã cũng không có ý sùng bái các ông bằng các ông khoa-cử cũ, mà chính cả các ông được hưởng cái địa-vị cao quý ấy, cũng không lấy gì làm thích cho lắm.

Việc ấy tưởng cũng không lấy gì làm lạ, các ông tân học tuy rằng thuở bé có bú cái sữa người Nam, ngày thường có ăn gạo đất Nam, nhưng cái tư-tưởng, cái tập-quán các ông vẫn chịu ảnh-hưởng của người Tây đã nhiều, nên chi đến lúc về nơi thôn-quê đối với cảnh vật, hình như lạ nước lạ cái, cái tâm tình của dân quê không hiểu biết chút gì, thành ra không có hứng thú chi cả. Dân quê đối với các ông, bề ngoài đầu có kính sợ, nhưng họ thấy các ông ngôn ngữ cử chỉ khác với các cụ ngày xưa, nên bề trong họ cũng có ngơ ngác. Hai bên đã lạ nhau, thì yêu nhau sao được.

Trong cái lúc hai cái văn minh Âu Á đương xung đột nhau, thì những việc như thế là sự tất nhiên, không sao tránh khỏi được. Sau này cái lớp người bây giờ dần dần hết đi, cái văn minh mới thấm dần đến nơi thôn quê, thì dân quê bấy giờ cũng đã hơi Tây, các ông tân học đối với họ không có gì đáng lạ nữa, đàn anh với đàn em sẽ cùng nước cùng cái, hai bên đối với nhau không còn gì trái hẳn nhau. Âu trí một ngày kia ở nơi đình sở, tế tự không dùng *đít cua* thay văn tế, và lúc việc làng việc xã lại không nghe thấy tiếng *vơ* tiếng *moa* điểm vào những câu chuyện thịt xôi. Vì đến lúc cái thế lực các ông tân-học đã bành trướng thì tất con em trong làng sẽ trông vào các ông làm gương, ngôn ngữ cử chỉ họ sẽ in tuồng như các ông cả. Nhưng bao nhiêu năm nữa, mới đến cái thời-kỳ ấy, điều ấy ta không thể biết được. Trong khi đợi cái thời kỳ ấy chưa tới, thì các ông tân học giao thiệp với thôn dân, muốn cho họ yêu quý, tất phải hạ mình xuống cho vừa tầm của họ, ngôn ngữ cử chỉ phải phỏng lấy đôi chút cái lối của các cụ ngày xưa, cho họ không lấy gì làm lạ, và để cho họ nhận ra được cái quí của mình vậy.

Ty Chi

Một sự tiến bộ trong nghề vô-tuyến-điện

Có tin rằng một nhà kỹ sư Anh mới tìm được phép dùng luồng điện mà cùng trong một lúc vừa gửi được điện báo lẫn điện thoại; kỹ-sư thí nghiệm thông tin từ Anh sang Gia-nã-đại, cái luồng điện đem tiếng nói (điện thoại) lại đem các tin tức đánh bằng chữ Morsé (điện báo) đi mỗi phút đánh được 200 tiếng.

Hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc

Các đại-biểu của những nước sau này có đến dự kỳ hội-đồng thứ 54 hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc: nước Đức, nước Anh, xứ Gia-nã-đại, nước Chili, xứ Cuba, nước Tây-ban-nha, nước Phần-lăng, nước Pháp, nước Nhật, nước Ba-tư, nước Ba-lan, nước Lỗ mã-ni và nước Vénézuela.

Trong buổi hội nghị riêng ngày hôm thứ hai, hội-đồng xét các việc tầm thường. Trong buổi hội đồng công, theo nhời của mấy nước xin, hội-đồng khẩn không xét việc các tiểu-dân xin theo dân tịch Hung-gia-lị, vì các nước có lợi hại vào việc ấy đương trực-tiếp điều đình với nhau. Đoạn hội-đồng [illegible] tờ trình về vụ hội-nghị lần trước. Buổi chiều ngày thứ ba này, lại sẽ họp hội-đồng. Trong khi không họp hội-đồng, các đại-biểu mấy nước hội kiến riêng với nhau. Các tiểu-ban ngày thứ ba sẽ họp để xét mấy lá đơn.

Một việc đảo chính ở Mexique

3 vị đại tướng, 78 viên quan võ, 360 tên lính bị bắt sống

Ở Mexico có xảy ra một việc khởi nghịch. Các tin gởi đến mỗi lúc một khác, song xem chừng việc quan trọng lắm. Bọn khởi nghịch nghe đâu do đại tướng Aguira chủ trương. Có bảy chiếc tàu chiến dự vào việc ấy.

Quan giám-quốc đã triệu các tướng tá đến họp làm hội đồng chiến tranh.

Đại tướng Escobar, (có người bảo là thống tướng của quân khởi nghịch) tuyên bố rằng đại tướng đã đánh vỡ quân lính liên hiệp, bắt được 3 vị đại tướng, 38 viên quan võ, 360 người lính, 1,000 khẩu súng dài và 12 khẩu súng cối xay, và chiếm được thành Montley là kinh thành xứ Nuevoleon

VIỆC HANOI

Khí-tiết
7 giờ 16 độ
15 giờ 17 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Mars 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 40.

Thời giá quốc trái
Ngày 5 Mars 1929

3 °/.	hoàn dần		76.00
3 ½ °/.	hoàn dần		95 f. 40
4 °/.	vĩnh viễn	1917	85 f. 45
4 °/.	»	1918	85.15
6 °/.	»	1920	101.85
5 °/.	hoàn dần	1920	117 f. 20
4 °/.		1925	120.50
3 °/.	vĩnh-viễn		70 f. 40
5 °/.	1915-1916		97 f. 40

Tin tàu. — Tàu *André Lebon* đến ngày 19 Mars ở Saigon sẽ chạy sang Pháp. Tàu ấy sẽ mang thư của tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy vào Saigon ngày 14 Mars.

Tòa án Đại-hình. — Việc ăn cướp giết người và mang đồ binh-khí xét tại Tòa-án Đại-hình sáng hôm nay thì tòa xét án như sau này:

Cô-văn-Nghi tức Hai-Gao, khổ sai chung thân; Ly-Sen khổ-sai chung thân; Nguyễn-văn-Ba 7 năm khổ-sai; Phạm-Sang tức A-Sam 7 năm khổ sai; Tsé-Man 10 năm khổ-sai; Vong-Man 10 năm khổ sai; Ly Nai 10 năm khổ sai.

Năm tên dưới phải phạt thêm mỗi tên 100 quan và 20 năm biệt xứ.

Người Nam tại Đức. — Chuyến tàu « *Ville d'Amiens* » ở Havre đến Brême (bên Đức) hôm 14 janvier vừa rồi, có 11 người Nam làm bồi ở tàu ấy, nhất định không chịu làm việc.

Quan lãnh-sự Pháp ở Brême, được tin báo, liền cho cứu-vấn, thì xét ra việc ấy là do một người bồi tên là Trần-trọng-Thinh khởi xướng ra.

Quan lãnh-sự liền cho giải những người ấy về thành Havre, giao cho Tòa-án xét hỏi.

Sách cấm. — Nay cấm trong địa-hạt Bắc-kỳ không được đem vào, không được phân phát, không được phát mại, không được lưu trữ, cuốn sách quốc-ngữ, tên là « *Đông phương Tây phương* » do M. Phú hải dịch trong cuốn sách của Rabindranath Tagore.

Trường Viễn-đông Bác-cổ mất trộm. — Hôm vừa rồi, quân trộm trèo tường vào lấy trộm mấy bức vẽ cùng các giấy má ở trường Viễn-đông Bác-cổ. Hiện sở mật thám đang cho tra xét về việc này.

Mấy nhà ga có nhận đánh giây thép. — Các ga Hải-phòng, Phú-thái, Hải-dương, Cẩm-giàng, Lạc-đạo, Gia-lâm, Đông-anh, Tháp-miếu, Vĩnh-yên, Việt-trì, Phú-thọ, Thanh-ba, Âm-thượng, Yên-bay, Cổ-phúc, Ngòi-hóp, Trái-hút, Bảo-hà, Phố-lu, Phố-mới, Lào-kay, Tiên-kiên và Bắc-hà, từ giờ có nhận đánh giây thép nhà-nước, và giây-thép riêng theo như giao-ước ngày 18 Décembre 1928.

Ngạch quan lại. — M. Trịnh-văn-Khiêm, tri-huyện hạng ba, ở Bắc-giang, nay bổ đi huyện Cẩm-khê (Phú-thọ), thay M. Lê-văn-Bình tạ thế.

Chương-trình học bằng Brevet Elémentaire. — Chương-trình học bằng *Brevet Elémentaire* về năm 1929 nay ấn định như sau này:

(Tiếp theo)

Géographie

1re année

Le Climat.
L'Empire Chinois.
Le Japon.
Les Etats Unis.

2e année

I — Notions générales : § 4 - L'hydrographie.
II — Les Etats de l'Europe - Le Royaume. Uni de Grande Bretagne et d'Irlande.
L'Autriche et la Hongrie.
La Pologne.

3e année

La France : I Géographie physique.
II Géographie régionale.
IV Colonies françaises : Colonies d'Asie.
Colonies d'Amérique. Colonies d'Océanie.

Arithmétique et Algèbre

1re année

Système décimal des mesures légales à base 10, 100, 1000.
Définitions et règles des opérations suivantes : addition, soustraction, multiplication des nombres entiers et décimaux.

2e année

Résolution de l'équation numérique du 1er dégré. Son interprétation graphique par la représentation graphique de la variation d'un binome a x + b à coefficients numériques (cette étude et les suivantes sont faites en prenant comme point de départ, dans chaque cas, un problème d'arithmétique, ou de géomètrie, ou de physique).

Résolution d'un système de deux équations numériques du 1er degré à deux inconnues.

Pratique de l'extraction de la racine carrée.

Pratique de la résolution dans divers cas d'une équation numérique du 2è degré.

3e année

Représentation graphique de la fonction $y = x^2$.

Etude de cette fonction : sa variation.

Même étude pour la fonction $y = a x^2$ (chute des corps, espace et vitesse).

Etude pour la fonction $y = \frac{1}{x}$ et $y = \frac{a}{x}$

Leur représentation graphique (application à la loi de Mariotte.

Usage des tables de logarithmes à quatre ou cinq décimales.

Géométrie

1re année

Circonférence. Dépendance mutuelle des cordes et des arcs. Sécante, tangente, condition de contact et d'intersection de deux circonférences. Mesure des angles au centre d'une circonférence : degrés, grades. Mesure des angles inscrits.

Angles d'un triangle équilatéral d'un carré de quelques polygones réguliers, angles utilisés dans la pratique.

Constructions graphiques et problèmes divers.

Projection horizontale et projection verticale d'un solide géométrique simple : cube, parallélipipède, prisme droit.

2e année

Lignes proportionelles. Triangles semblables ; cas de similitudes.

Polygones semblables.

Relations métriques dans un triangle rectangle.

Polygones réguliers. Carré, hexagone ; triangle équilatéral.

Définition et valeur de π.

Aires. Evaluation des aires du rectangle, du parallélogramme, du triangle, des polygones, du cercle, des secteurs et des segments de cercle.

3e année

Volume d'un parallélipipède rectangle. Formules du volume d'un prisme, d'une pyramide.

Corps ronds. Surface et volume du cylindre et du cône.

Sphère, section plane et plan tangent à la sphère.

Surface de la zône. Surface et volume de la sphère.

NOTA — La notation $S = 1^{m2} \times a \times b$, exigée par certains examinateurs pour représenter la mesure de l'aire d'un rectangle dont les côtés ont *a* mètres et *b* mètres, devra être considérée comme facultative.

Il en est de même des notations analogues relatives aux aires et aux volumes.

(Còn nữa)

BÁN RẺ :

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 30 ampères ;

Một cái máy đàn cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc

3.459 *63, phố hàng Bông*

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều **pardessus kiểu đẹp lót suốt : Bằng dạ fantaisie 4 $ một, còn dạ đen thì 7 $.**

Xin mời các quí-khách chiếu cố.

Ngài ho du ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,** *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP AGEAL.**

Nạn xe cộ. — Trưa qua, một chiếc xe tải số do hãng [illegible] bé và đầy, đi đến chỗ dốc [illegible] Mơ xe thì nặng mà đường thì dốc, những [illegible] xe không thể kìm xe lại được, thành thử xe va phải một người gánh nước mắm đi đường tên là Hoàng-văn-Vi. Người này bị xe đè lên chân trái, bị trọng thương.

Xe đạp của ai ? — Chiều qua, người ta thấy một cái xe đạp hiệu *Winfeld* đã tháo cả vòng bánh ra bỏ ở phố Feishamel, không biết là xe đạp của ai, vậy đã đem về sở Cẩm hàng Đậu.

Lại mất xe đạp. — M Nguyễn-thụy Chiêu ở Haiphong có đơn kiện Triệu-văn Xuân, bội tín một cái xe đạp, vậy còn đương cho tra xét.

M. Nguyễn-văn-Nghĩa, chủ hiệu chữa xe đạp, ở số 144 phố chợ Hôm, có đơn kiện một người lính khố đỏ, bội tín một cái xe đạp kiểu *Daring*, số 27235, giá đáng 40 đồng.

Cái nạn xe lửa ở đường Việt-trì — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Cẩm đã cho lấy khẩu cung M. Nguyễn-văn-Lão, *chef de train* và hai người coi *phanh* là Nguyễn-văn-Quý và Nguyễn-văn-Trung, về cái nạn xe-lửa xảy ra ngày 19 février, ở chỗ km 39+600 đường Hanoi — Việt-trì.

Rạp chớp bóng Palace Hanoi đã bắt đầu chớp từ tối hôm qua Mercredi 27 février 1929 bản phim ảnh đặc-biệt, nhan đề : « Người do thái lưu-lạc » (Le Juif errant). Tiếc thay rõ chỗ ít quá nên không đủ cho bạn xem chiếu bóng, nhiều quí-khách phải trở về đợi hôm sau.

Bản phim ảnh này có một không hai, nhà ấn-hành ra bản phim này tốn phí bao nhiêu tiền của, sức lực mới làm thành ra [illegible], cảnh vật rất nguy-nga, đào kép đóng trò vừa vui vừa đúng vở, nhất là bản phim lại gồm được đủ cả tới 6 lao, lại rất bổ ích cho luân-lý.

Thật là một bản phim không xem đáng tiếc.

Bản phim đặc-biệt này này sẽ chiếu làm hai tuần lễ. Bắt đầu từ thứ tư 27 février đến thứ ba 12 mars 1929.

Còn rạp chớp-bóng Family-Cinéma đang chiếu theo bản phim Chúa thiên hạ « Le Maitre du monde ». Đánh nhau kịch-liệt, Thích nhất cho bạn xem chớp bóng Annam.

Bản hội lại chiều lòng của các bạn thích xem chiếu-bóng nên cứ thứ hai, thứ ba, thứ tư, thứ sáu nào cũng sau khi hát xong ở rạp Sán-nhiên-đài lại đem chớp theo phim ảnh hài-kịch cùng tiểu-thuyết rất hay. Thật là cuộc vui ít khi thấy ! ! ! mà cũng giá tiền ấy thôi.

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thụ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại [illegible] viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂY NÓI số 236
3018.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC TỜ BLOT
63 phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449. Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tơ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tơ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp cẩn thận ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ B[illegible]-MAY sẽ được một ông thầy có giá trị, danh tiếng, chuyên môn trông nom
[illegible] tại Hàng-gia, 33, Hanoi

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một việc phát truyền-đơn. — Sở Mật-thám đang dò xét về việc có người phát các giấy truyền-đơn khắp trong thành-phố, để báo các người Tàu ở đây nên yêu cầu chính-phủ Quảng Đông tha cho 29 người Nam vừa bị bắt ở Quảng-đông cữ tháng décembre 1928.

Các giấy truyền-đơn ấy in giấy các sắc, xem như giấy chiếu bóng các rạp hát ấy.

Trong các thứ rượu Bia (Bière) không có rượu nào tốt bằng thứ Rượu Bia có bạc của Đức, hiệu đầu Hổ **(Bière «Tiger Brand»).**

Uống không say, rất mát và béo người.

Đã uống rượu bia này, không muốn uống các thứ rượu bia khác nữa.

Bán buôn ở sở L'U.C.I.A.

Ở các hiệu Khách có bán lẻ cả.

HÀ-ĐÔNG

Mất trộm — Đêm 3 Mars vừa rồi quân trộm vào nhà người Khách chủ hiệu đồng hồ, tên là Quan-kính-ký, ở số 153 đường République lấy mất mấy cái đồng hồ cùng các quần áo đã đeo, rồi trốn ra mất.

Hiện vẫn chưa tìm thấy tên trộm

ĐÁP-CẦU

Đã bảo đừng tham, vẫn chẳng nghe — Ngày 3 mars, chiếc ô-tô hàng số 1030 của M. Chính-bình, số 24 phố Principale Đáp-cầu, chở khách ở Hanoi sang, theo lệ đã định thì xe ấy chỉ được phép chở có 25 người thôi, thế mà hôm ấy trên xe lại chở những 42 người, thặng lên 17 người. Bởi vậy khi tới Bắc-ninh, sở sen đầm đã làm biên bản phạt và bắt hoàn tiền lại số hành khách thừa bị dồn xuống.

Lại ngày 4 mars, chiếc ô-tô hàng số 2801 của M. Đỗ-văn-Mậu, ở số 19 phố Sâm-công Hanoi, chở khách ở Hanoi sang, theo lệ thường thì xe ấy chỉ được phép chở có 23 người, thế mà hôm ấy trên xe lại chở những 34 người thặng hơn lên 11 người. Bởi vậy khi tới Bắc-ninh đã bị sở sen đầm làm biên bản phạt, và bắt hoàn tiền lại những khách thừa sĩ phải dồn xuống.

SƠN-TÂY

Trận cười nửa đêm. — Hồi nửa đêm hôm 3 mars vừa rồi, chẳng biết những quan viên nào đập trống ở nhà đào Vượng số 55 phố Hà-nội, mà đai thổ, đến nỗi đêm đã khuya, xóm giềng đã ngủ thin thít, mà quan viên với chị em vẫn còn lả lơi chén anh chén chị mãi, giọng cười nắc nẻ, câu hát véo von, tuy cửa đóng then cài mà đi ngoài đường đều nghe thấy mồn một. Bởi vậy sở sen đầm đã gọi cửa vào làm biên bản và mời các quan viên phải lập tức bãi cuộc tom trát đinh tai.

Lại [illegible] nửa đêm hôm ấy, tại nhà hàng [illegible] số 42 phố Hanoi cũng có đông các quan viên đến đập trống; chị em mải hầm quan viên mải gật gù say, thành ra [illegible] cuộc vui ngắn chửa đầy gang, mà đã quá giờ đóng cửa lúc nào rồi không biết. Khi sở cẩm đến làm biên bản phạt, mời các quan viên thượng lộ về nhà thì các ngài vẫn cứ dùng dằng chẳng rỡ rời tay, nửa thương nửa tiếc....

Chỉ vì cái nón mà bị thương. — Một người nhà quê tên là Hoàng văn Định, quán làng Hiệp lộc, phủ Quốc-oai đang lững thững đi bộ lên Sơn-tây, khi đi tới km 36 chẳng may cái nón đang đội trên đầu bị gió thổi bay sang bên kia đường, người nhà quê vội vàng chạy theo nhặt cái nón, thì vừa phúc có một chiếc ô-tô số 5851 ở Hanoi lên vừa sực tới đó, chạm phải người nhà quê, bị thương ở chân, ở trán và ở sườn bên phải. Nhưng may không chết người.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Việc y tế. — Nay lập ra một nhà thương trị bệnh lậu, giang-mai ở Huế sáp nhập với nhà thương lớn chiếu y những thể lệ mà các sở nhà thương khác sáp vào đã nói trong khoản 27 nghị-định ngày 25 tháng 2 năm 1919

Sách cấm — Nay cấm những quyển sách kể sau này không cho đem thâu nhập, truyền bá, phát mại và tàng trữ trong hạt Trung-kỳ là :

1 Tân quốc dân của Trần huy Liệu và Đào-khắc-Hưng làm ra, xuất bản tại nhà in Tam Thanh số nhà 108 110 place Maréchal Foch Saigon Dareo.

2 Hai bà Trưng của Nguyễn an Ninh làm ra, xuất bản tại nhà in Bảo Tồn số nhà 56 b s Boulevard Bonnard Saigon.

VINH
Pharmacie Commerciale du Nord - Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh
Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khắp cõi Đông-dương.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Vụ M. Ducoux lấy 4000$ đã bị bắt giải về Saigon. — Ông Ducoux là người đi thầu bạc cho nhà hàng Palais, nhơn vì thiếu nợ nhiều nên ngày kia ông mới lấy độ 4000p. rồi đi trốn.

Lúc mới ra đi ông đi đến Battambang đã xe hơi lại đó rồi sang qua Bangkok mua giấy tàu mà đi Singapore

Khi hay mất bạc chủ nhà hàng ấy liền đầu đơn đến tòa kiện ông, tòa ra lịnh gởi giấy khắp các nơi đón bắt.

Lúc ông đi trốn ông không ở một chỗ vì sợ lính mật thám hay bắt, nên nay ông ở chỗ nầy mai sang nơi khác Ông ở Singapore được mấy hôm rồi đi qua Inde Néerlandaise sau ông bị bắt ở Batavia.

Ông đã bị bắt giải về Saigon hôm 24 février, khi tàu Tjilivong đến cửa Nhà Bè lính xuống dắt đem ông về khám đường.

Sớm mai ngày 25 quan bồi thẩm Nadaillat hỏi ông thì ông thú thiệt có lấy số bạc ấy, vì mắc nợ nhiều nên mới làm phép như vậy xin lãnh tội.

Quan bồi-thẩm mới hỏi ông vậy đi trốn có khỏi không, ông đáp rằng đi trốn vẫn không khỏi song ông có ý qua Amérique để cải ác tùng thiện mà làm ăn.

Vì uống nhiều nước mà chết. — Ngày 20 Février 1929 Quai la Marne có một người chết cách rất khổ. Người này nguyên là coolie trên năm mươi tuổi hôm ấy kéo xe lại quán trà [illegible] hàng rượu Singapore Soda uống, một cố nước, lại bảo pha thêm. Chú quán nói rằng : rằng một ông đang có uống nhiều không nên.

— Không sao, mới sáng đến giờ khát nước mà không tiền, phần không dám uống nước lạnh. Mới rồi bụng tôi nước uống hết nửa cố, để tôi xuống ngồi nghỉ, rồi điếu thuốc đang dậy, đi ít bước bỗng dưng rùng rùng cả thân mình, té nhào xuống đất, có người chạy lại đỡ lên xe, thì đã tắt hơi rồi. Ôi thảm thay cho kẻ nghèo, ai trông vào mà chẳng đau lòng xót dạ ! ! !

Ai đi xa nắng mệt, nên nhớ đừng chớ nên gấp uống nước và chẳng khát uống nhiều, vì lúc khát uống nhiều thì sẽ nứt ruột mà chết. Người cu-ly xe này cũng chết vì thế.

THỦ-DẦU-MỘT

Một người đội Tây bị giết, rồi dấu thây đâu mất. — Chiều hôm kia một thầy đội Tây tên Herellen ở Thủ-dầu-một khi ăn cơm tại nhà hàng Café de la Gare có nói chuyện với hai người anh em bạn rằng, mới đây và có đánh lộn với mấy tên khách trú lên Thủ-dầu-một múa lân.

Bữa ấy nhằm bữa rằm tháng giêng, nên các bang trưởng có rước lân ở Chợ-lớn lên múa. Trong lúc múa lân đó không biết tại sao mà thầy đội ta gây lộn với bọn múa lân. Thầy ta thắng. Chiều lại không thấy thầy ta về, đến sáng cũng không thấy. Người ta không thấy nên mới vô phòng ngủ coi, thì thấy mùng mền nệm đâu đó cũng còn y nguyên.

Đi kiếm cùng nơi khắp chỗ cũng không thấy từ khi thầy đội ở nhà hàng ra đi tới nay.

Người ta nghi rằng thầy đội Horellon vì tại đánh lộn nên gây ra nên thù nên khi đi về đó bị chúng đánh giết rồi đem thây giấu đi.

Hiện giờ vụ nầy còn tra xét.

CHÂU-ĐỐC

Vụ sát nhân rất ghê gớm — Vừa rồi bữa 1er Février 1929, hương chức làng Cótê đến báo cùng quan chủ quận Triton rằng trong làng có một vụ sát nhân thấy bỏ ngoài đồng, còn tên thủ phạm thì không biết là ai.

Quan chủ quận thân-hành đến nơi thấy rõ thây một người con gái độ chừng 18, 19 tuổi bị cắt cổ lìa mình, đầu một nơi, mình một ngả, coi rất ghê gớm.

Nghe đâu đứa con gái ấy là con của người Cao-mên chồn Peam và thị Na ở làng Đền-hậu, bỏ nhà ra đi vừa được vài ba ngày thì bị giết. Vụ án mạng này là vì tình chăng hay là vì quân cướp đón giết người chăng ? Sở mật thám cũng nên kiếm cho ra mối.

[illegible] ĐỔI CHỖ Ở

[illegible]

Hiệu Bào-chế **MONTÈS.** 54, Phố Paul Bert, Hanoi

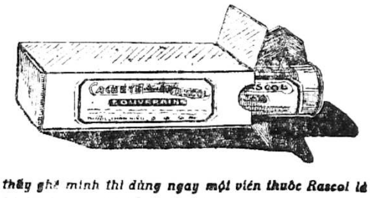

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh sốt rét rừng!

Số 223

Nhi-nữ anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Quan khâm sai cười mà nói rằng :

Con mụ kia, ta bảo cho mà coi, chính mày thông đồng với *Vu-phú-nhân*, tẩm thuốc độc vào quả me ấy, để giết chết *Ngô-đại*, rồi hai đứa lấy nhau. Âm hồn *Ngô-đại* trầm oan trong vài năm nay, hiện đã đến trước mặt ta để bày tỏ, mày còn dám nói khéo để lừa dối ta hay sao Lính đâu, đem bàn kẹp, kẹp nát mười ngón tay nó ra, thử xem nó còn giấu được nữa không nào

Quân lính hai bên đều dạ ran. rồi mấy tên đi lấy bàn kẹp ra, họ *Ngưu* trông thấy sợ quá, phách lạc hồn xiêu, vội kêu tru tréo lên rằng :

Ối giời ơi ! Lạy quan lớn, xin đừng kẹp nữa, để con xin cung xưng.

Quan khâm sai nói :

Nếu vậy, hãy khoan cho nó để xem nó cung xưng ra làm sao.

Họ *Ngưu* liền đem tình hình cùng *Vu-phú-nhân* thông gian, hai bên thương yêu nhau quá, muốn được chung ở với nhau, liền bàn nhau dùng thuốc độc giết chết *Ngô-đại*, để vững vậy cuộc trăm năm, nhân thấy *Ngô-đại* có tính thích ăn quả me đồng, bèn *Phú-nhân* đi lấy đem về luộc rồi tẩm thuốc độc vào, đem sang cho *Ngô-đại*. *Ngô đại* vô tình ăn hết cả rồi chết, việc ấy giữ rất kín đáo, ngoài ra không ai biết cả. Khi đã giết chết được *Ngô đại* rồi, tự mình về làm vợ *Vu phú-nhân*, chứ chẳng có ai làm mối cả, Từ trước chí sau, có gì kể hết, không dám giấu một câu nào

Quan khâm sai gật đầu, rồi cho họ *Ngưu* quì ra một bên, sai lính dẫn *Phú-nhân* vào quì ở trước mặt mà bảo rằng :

Vu phú-nhân ! con vợ mày nó đã tâu hết lịch đầu thông đồng với mày để giết đứa chồng cũ của nó là *Ngô-đại*, vậy gã phải mày cũng phải thú hết đi, chớ có giấu nữa, kẻo ta lại phải dụng hình.

Vu phú-nhân nghe nói, nghĩ thầm vợ chồng nó vẫn lập kế hại người, không ngờ lại vì thế mà hại lộ cái mưu gian của mình ra, bây giờ việc đã vỡ rồi, không còn chối cãi được nữa, nên cũng phải cứ thực cung xưng như lời họ *Ngưu*

Quan khâm sai liền bắt hai vợ chồng nó ký vào tờ khẩu cung, rồi lập tức sai lấy hai cỗ gông to là thứ gông tử tù đóng vào cổ, còn *Tần-tư-Mĩ* thì đóng gông thường, rồi giao cho quan huyện sở tại đem về giam tại nhà ngục ở huyện nha, lại sai quan huyện phải lập tức đào mả *Ngô-đại* lấy xương buộc lên xem có phải là bị độc thật không, và ngoài ra có còn thương tích gì khác, còn cái xác đứa trẻ con kia, thì giao cho nhà họ *Tần* lĩnh về đem chôn. Phát lạc xong, truyền bảo các người chức việc ở [illegible] phải dùng kiệu rước họ *Hà* về, để tinh biểu một người tiết phụ, làm gương cho thiên hạ.

Quan khâm sai xét án xong rồi, liền truyền lệnh cho đội trung-quân sắp sửa lên đường, các người trong hai họ *Vu*, *Hà* đều vào lạy tạ, và cũng nói to lên rằng :

Đại-nhân thực là một bực thần minh giời giáng sinh ra để làm phúc cho trăm họ.

Ngày hôm sau quan huyện vào trình là đã đào khám hài cốt *Ngô-đại*, quả nhiên thấy có dấu bị độc, quan khâm sai liền phán rằng :

Họ *Ngưu* phải lòng giai, dùng thuốc độc giết chồng, kết tội lăng trì,

***Vu-phú-Nhân* giết chồng cướp vợ, lại vu hãm cho người tôn trưởng cái tội thất tiết để chực cướp gia-tài, kết tội trảm quyết;**

***Tần-tư-Mĩ* chiếu luật [illegible] khai quan khi thì nghĩ tội trảm giam hậu.**

Còn quan huyện *Lưu-chấn-Tương* vì tuẫn tình để đổ kết án, xử làm cho người tiết phụ phải hàm oan, tạm ngồi giáng cấp, những cho lưu nhiệm hậu cứu.

Tới hành xét án ấy rồi, quan khâm sai liền cất quân đi. Khi gần đến núi Bạch-tượng, bỗng có thám-tử báo là đội tiên phong đã khai chiến cùng quân giặc, e không thể đương được, vì bên giặc có viên tướng rất mạnh, quan tiên phong và bốn tướng hợp sức đánh một mình nó mà không nổi.

Quan khâm sai nghe báo. liền truyền lệnh cho đóng quân lại, và sai *Chu-đắc thắng*, *Phùng-thiết-Kiên* đi tiếp ứng.

Hai người vâng lệnh ra đi ngay. Khi gần đến nơi, vừa nghe thấy tiếng hai bên đánh nhau, reo hò ầm ầm, toan bảo nhau đi rấn lên, đã thấy quan quân thua trận chạy về, *Tạ tiên* và *Hàn-thết* đều bị thương cả. *Chủ-nhất-quan* cùng *Đường-chấn-Thanh*, *Viên-thanh-Vạn* thúc ngựa chạy như bay. Hai tướng *Phùng*, *Chu* nhường cho bọn quân quan bị thua chạy đi, rồi đứng ra chẹn đường bọn quân giặc đuổi theo, bỗng thấy một viên tướng tuổi chừng bốn mươi, đầu nhọn mắt tròn. coi rất dữ tợn, tay cầm dao lớn, mang theo một toán quân lăn-la cũng vội chạy đến. *Chu đắc thắng* cả giận, cầm roi sắt xông vào đánh, tên tướng giặc giơ dao lên đối địch, đánh nhau hơn hai mươi hợp. *Chu-đắc thắng* thầm tấc khen thầm tên này võ nghệ giỏi thật, không trách bọn năm tướng tiên-phong đều bị nó đánh thua cả Đang lúc gắng gượng chống đánh, thấy sau lưng tên tướng giặc ấy lại có một viên tướng nữa đến, tuổi độ hai mươi, mặt đen như trôn nồi, thân thể lùn nhỏ, kêu to lên rằng :

Cậu không cần phải ra tay nữa, để cháu chém chết tướng ấy cho.

***Phùng-thiết-kiên* thấy vậy. vội cầm sang tiến đến đánh giúp cho Chu-đắc Thắng. Bốn người cùng ra sức đánh nhau một chỗ, đánh chừng hơn 30 hợp, đang lúc hai tướng *Phùng*, *Chu* lúng túng không biết làm ra thế nào, bỗng thấy bên trận giặc đánh chiêng thu quân, hai tên tướng giặc vội vàng chạy về, hai tướng *Phùng*, *Chu* thấy hai tên ấy bỏ lui rồi, cũng thu quân chạy về đại-doanh.**

Nguyên là *Cố* quân sư đã biết hai tên tướng giặc ấy rất là lợi hại, thấy bọn *Chủ-nhất-quan* về nói, thì chắc là *Phùng*, *Chu* cũng không đánh được, cho nên sai *Lục-vũ-Sinh* mang quân giả làm đánh thành, khiến cho hai tên ấy phải trở về cứu, Nhưng được một lát, lại thấy đằng trước mặt bụi đất bay mù giời, quân mã lại ầm ầm kéo đến, quan quân đều sợ hãi, không hiểu ra thế nào.

HỒI SÁU MƯƠI TƯ

Gặp kình-địch, tiên-phong thua trận.
Xông chiến trường, nữ tướng ra oai.

Lúc ấy quan quân thấy trước mặt bụi cát bay mù giời, ngỡ là quân giặc lại kéo đến, khi đến nơi, thì ra *Lục-vũ-sinh* kéo quân giả ý đến đánh thành, thấy quân giặc đã lui, cho nên đi quanh đường kéo về đại dinh để giao lệnh. Lúc ấy quan khâm sai đang cùng quân sư bàn định mưu kế, bỗng thấy *Chủ-nhất quan* vào bẩm rằng :

Chúng tôi đến trước, xét ra được ở trước núi Bạch-tượng có hai cửa, tức là bờ dậu giữ cho núi ấy, nếu không phá được hai cửa ấy thì khó thể đánh được. Lại có bang Bì-vân rất là hiểm yếu, vị đại-vương ở núi Bạch-tượng tên là *Ngũ-lương-Tiên* rất có sức khỏe, người vợ là họ *Lục* cũng tinh thông võ - nghệ, vốn là con nhà võ nòi, có ba con giai là *Ngũ long*, *Ngũ-hổ*, *Ngũ-Báo*, đều có sức khỏe địch nổi muôn người, lại có một đứa con gái tên là *Ngũ-tâm-Phương*, võ nghệ cũng rất tinh thông.

(Còn nữa)

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

Nº 3588 du 7 Mars 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 26 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 6 Mars 1929) Mỗi số: 1 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Annonces la c/m. . . . . . . 0$60
Réclames — 1.00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Baoq ta ba'ngf tiêngq Phapq

Nhân trong tờ báo-chính tôi có bàn mấy câu về việc cải-lương hương-chính, trong bằng-bối nhiều ông cho là phải lẽ, có hỏi tôi sao không mở ra một tờ báo bằng Pháp-văn để mà cổ động những việc đại-cương như việc ấy.

Thưa rằng: Cái ý-kiến dựng nên một báo-quán bằng Pháp-văn, để cổ-động những việc ích-lợi cho người nước ta, đối với dư-luận Tây, không phải bây giờ mới có. Chúng tôi nghĩ đến đã chín mười năm nay rồi. Song xét ra những quyền-lợi của người nước ta, chưa có đủ mối liên-lạc với nhau, mà thành ra được một đoàn-thể, phải có cơ-quan vận-động. Mà báo quán, trong cái tư-tưởng người Tây, thế-tất phải là một cơ quan vận-động cho một chủ-nghĩa nào. Chủ-nghĩa nào đã có báo quán làm cơ quan vận động, tất nhiên là một chủ-nghĩa chung của nhiều người có quyền lợi lớn, nghĩa là có đủ tiền tài để mà duy-trì lấy báo quán, thì mới gây nên được một thế-lực trong dư-luận.

Trong bài luận về báo-quán trước, tôi đã nói rằng báo quán không phải là một nghề tự nó nuôi nổi được nó. Đến như những dân-tộc lớn bên Âu-Mỹ, sự học phổ thông đã lan khắp trong quốc dân rồi, đáng lẽ báo quán chỉ dùng làm cơ quan thông tin và cơ quan giáo dục cũng đã đủ ứng dụng, lấy đó làm mục-đích mà thôi cũng được, vậy mà các báo-quán cũng thành ra cơ-quan vận động của các phe đảng, phương chi ở nước ta, quốc-dân chưa cần phải biết tin tức, cũng chưa có cái khát học thêm, như là các dân khác, thì không có báo-quán nào trông-cậy được ở khách mua báo mà sống được. Nếu bây giờ tự-dưng ta chưa phòng-bị mà mở ra báo-quán, thì tất là ta làm cái mồi sẵn cho ai có tiền và có thế-lực mà lợi-dụng được ta. Khi ta đã vào chòng rồi, thì báo-quán của ta không phải là cơ-quan vận động của quốc-dân ta nữa, mà sẽ thành ra cái cơ-quan vận-động của nhà tư-bản nào, hay là của thế-lực nào cầm được cái tính-mạnh báo-quán ta ở trong tay, muốn cho sống thì sống, muốn bắt chết phải chết vậy.

Bởi chúng tôi nghĩ xa như thế, mà không vội-vàng việc mở báo-quán pháp văn, phải chờ cho những quyền-lợi nào hay nhứt, đáng phỏ nhứt của quốc-dân, mà đã đủ lớn, đủ mạnh, đủ gây nên đoàn-thể vững-bền, có thể tán-trợ cho việc lập báo-quán, lại duy-trì nổi được báo quán, bấy giờ chúng tôi mới sáng lập nên một báo-quán làm cơ-quan vận động cho quốc dân trong nghị-trường qui-quốc.

Ví nếu bây giờ cứ hủ họa mà dựng nên, thì tất sau này sẽ về tay ai bỏ tiền ra nuôi báo. Giả sử chúng ta đoán trước được, rồi về tay ai, thì còn bảo nên liều một chuyến, may ra khéo châm chước thì còn giữ được một vài phần cái chủ-nghĩa của mình. Nhưng ai làm thế nào mà đoán trước được? Một tờ báo mở ra, được ít lâu hết vốn, bấy giờ thì ai giúp cho mà chẳng hoan-nghênh. Khi người ta đã giúp rồi, thì người ta sai bảo mình tất là phải được, dẫu chẳng làm tôi-tớ hẳn, cũng phải kiêng-khem vì-nể, sự đáng nói mà phạm đến quyền-lợi người ta, thì cũng bỉm đi không nói. Đến cái khi đã thừa lời sai bảo, mà nói đến cả những điều không đáng nói, bấy giờ thì cái bút của mấy nhà làm tiên-phong trong báo-giới, sẽ thành ra một thứ hàng rất đê-tiện đem bán rẻ mà thôi.

Bởi vậy mà chúng ta không nên vội vàng lập ra báo-quán Pháp-văn. V.

Kuôcq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Cuộc cạnh-tranh

Một ông giáo-sư quốc-văn, nhân hôm đầu năm khai trường, dẫn một câu văn của Lương khải-Siêu, để bảo các nam, nữ học-sinh ở trong trường bắt chước lối mà đặt thành câu văn mới.

Ông Lương-khải-Siêu có câu rằng: « Dũ cạnh-tranh, dũ tiến-bộ, dũ tiến-bộ hựu dũ cạnh-tranh 愈競爭愈進步, 愈進步又愈爭競 » *nghĩa là* càng cạnh-tranh càng tiến bộ, càng tiến bộ lại càng cạnh tranh.

Một cậu nam học-sinh nói: càng uống thuốc càng đeo bệnh, càng đeo bệnh lại càng uống thuốc.

Một cô nữ học-sinh nói: Càng lấy chồng càng đẻ con, càng đẻ con lại càng lấy chồng.

Nam mới văn cũng mới, chưa biết ông thầy phê điểm ra thế nào.

Hif-dinhf Nguyênw-va'n-Tôi

Cuộc điều-tra về việc khí-cầu Italia bị nạn

Ban hội-đồng điều-tra về việc khí-cầu *Italia* đã trình mọi việc với M. Mussolini. Trong tờ trình có nói việc khí-cầu bị hại là do việc cầm máy vụng, và cái lỗi tại quan tướng Nobile. Tướng-quân không cẩn-thận về việc kén chọn, và việc dùng người làm.

Hội-đồng đồng-thanh nói rằng các viên quan võ Zappi, và Mariano không có điều đáng trách cả mà lại đáng khen nữa. Hội-đồng nói việc cứu tướng Nobile trước các người khác, không có lẽ gì đích đáng cả, chỉ có một lẽ rằng bấy giờ tướng quân bị đau yếu mệt nhọc, nên không đủ sức mà xét đoán được mọi sự ảnh-hưởng của việc ấy sau ra thế nào, chỉ có lẽ ấy là giải nghĩa được việc ấy, chứ không phải làm cho việc ấy có thể tha thứ được. Việc tìm khí-cầu về sau, cũng không có gì đáng trách. Người Ý, và người ngoại-quốc đều hết lòng giúp vào việc chung ấy, mà đáng khen nhất là công việc của tàu rẽ váng đá *Krassine*, và tấm lòng hào-hiệp của nhà thám-hiểm Na-uy Amundsen, và phi-công Pháp Guilbaud.

Một người tự tử rất thảm

Đổ dầu vào người, rồi tự đốt lên cho cháy!

Xưa rày xảy ra lắm sự tự-tử ghê gớm dị kỳ, nào là nhảy xuống sông, thắt cổ bằng khăn lau mũi lấy cưa cưa cổ, lấy miếng kính to cắt cổ, trèo lên cây cao nhảy xuống cho chết, ném mình vào đường xe lửa cho xe chẹt.

Tuy mấy vụ ấy cũng ghê gớm thật, nhưng chưa bằng tên Lê văn Du, 17 tuổi, ở Quai Phu-dinh trong thành-phố Saigon, vì bị bệnh trong mình, đau đớn chịu không nổi, e không thể lành được, nên lấy dầu hôi tẩm cả mình rồi lấy lửa đốt cháy, hỏa hào quả cây đuốc, trong nháy mắt chết liền. Thế là đã rồi một đời tên Du.

Láng diềng hay tin chạy đến thì Du đã chết rồi.

Xưa nay có ai tự-tử lạ lùng thế ấy!

Một câu chuyện buồn cười

Cuộc bảo cử chức Tổng thống Hoa-kỳ

Trong hai vị tranh nhau chức Tổng-thống ở Hoa-kỳ mới rồi, M. Smith đã được nhiều người yêu, nhưng cũng còn kém M. Hoover. Thực thế, M. Hoover được hàng triệu người nhiệt thành cổ động cho, cả đến bọn học trò con gái cũng nhiệt thành lắm. Người ta kể chuyện học trò các lớp trên ở một trường con gái ở Nevv-York muốn tìm cách tỏ lòng hoan nghênh M. Hoover, cô nghĩ được một cách rất buồn cười. Các cô viết một bức thư, chị em cùng ký gửi cho M. Hoover nói rằng các cô hết sức cổ động cho ông, hễ ông được trúng cử, ông cứ giả làm đi khám trường, đến thăm các cô, ông thuận cô nào, thì cô ấy cam đoan xin ngủ với ông cả một đêm, mà để quyền cho ông, được chọn chỗ nào, ngày nào cũng được.

Vậy bây giờ M. Hoover được trúng cử, liệu ông có đến thăm các cô hay không và có cô nào giữ lời hứa hay không?

Nhưng nghe đâu M. Hoover không những không cảm ơn các cô, ông lại giao bức thư ấy cho quan tổng trưởng bộ Học, thì quan tổng trưởng bộ Học đã hạ lệnh phạt cả trường nữ học sinh không được ra ngoài mấy tuần lễ.

Việc giả-mạo một bản giao-ước bí-mật Pháp Bỷ

Pháp. — Các báo bình-phẩm việc bắt được Franck, là kẻ làm giả-mạo bản giao-ước bí-mật Pháp-Bỷ, và việc tên ấy thú nhận mọi lẽ, có trách cái thái độ của quan tổng trưởng bộ ngoại-giao về việc ấy một cách rất nghiêm. Báo *Œuvre* có nói: quan thượng-thư và nhà báo Hà-lan hành-động như thế cho việc giả-mạo ấy là một việc thật quả đáng lấy làm lạ.

Báo *Matin* nói nếu quan thượng-thư Hà-lan M. Van Blockland cử viên đại-biểu ở Paris đến từ tạ về việc đến hỏi chánh-phủ Pháp lần trước đây, vì việc đến hỏi lần trước ấy thực là vô lý, thì người Pháp sẵn lòng quên việc lầm-lỗi của quan thượng-thư.

Báo *Petit journal* có nói M. Stresemann xử ra cách ngay thẳng, vì ông có nói M. Briand đã tuyên bố rằng tin ấy là tin bịa đặt, ấy thế là đủ, không phải hỏi nữa.

Báo *Figaro* có nói các việc ấy kết cục làm ngượng cho những người không tin ở lời tuyên-bố của các chánh-phủ. Báo *Gaulois* trách tòa nội-các Hà-lan và tòa nội các Đức. Báo *Action Française* có nói chẳng biết M. Van Blockland còn diện mục nào mà đến dự hội Vạn-quốc nữa.

Báo *Homme libre* có nói đáng lẽ chánh phủ Hà-lan nên tra xét việc ấy mới phải, ấy thế mà lại không tra xét gì cả. Tất cả nước Pháp đều cho cái cách ấy là không được nhã.

Nước Bỷ. — Báo *Nation Belge* có nói: Kẻ làm giả-mạo giao-ước, tên là Franck, là một người Hà-lan về đạo Do-thái đi do-thám cho nước Đức. Trước đây sở do-thám nước Đức có hứa nếu kiếm được bản giao-ước binh-vụ, sẽ thưởng cho 100 000 marks. Tên ấy không kiếm được, bèn nghĩ làm việc giả-mạo để đánh lừa người thuê mình. Trong việc ấy Franck có một kẻ thông-mưu, là một người phản-đối nước Bỷ, tưởng giấy ấy là thật, bèn đưa cho một hội người Hà-lan. Sở cảnh-sát nước Bỷ đã khám chỗ ở của Franck, Wird, và Hierremans là những người ai cũng biết là về đảng phản-đối nước Bỷ, có bắt được nhiều giấy má, và nhất là bản sao tờ giao ước giả-mạo.

Quan Toàn quyền đi Java

Như bản báo đã đăng trước, quan Toàn-quyền Pasquier định đến ngày thứ hai sau 11 Mars sẽ khởi đi Java. Ngài sẽ đi chuyến xe lửa riêng chạy đêm vào Huế, hồi 6 giờ 23. Sáng hôm sau ngài xơi cơm tại Huế, rồi đi Ban-mé-thuột và Plei-ku. Chừng ngày 4 avril thì ngài ở Saigon sẽ xuống tàu Jules Michelet đi Java.

Alexis kháng án lần thứ hai

Alexis bị phạt khổ-sai chung thân chiều chủ-nhật mới rồi, nay lại xin kháng án lên Đại thẩm-viện Paris. Lần này mà án ấy bị bác để xử lại lần thứ ba nữa thì có lẽ việc không xử tại Hanoi được nữa vì các quan thẩm-phán ở tòa Thượng-thẩm, phần nhiều đã xét việc ấy hai lần trước rồi. Nếu không xử tại Saigon thì tất phải xử tại bên Pháp.

Tòa án Đại-hình

Sáng hôm nay Tòa-án Đại-hình xử việc sau này:

Đêm hôm 24 rạng ngày 25 tháng 2 năm 1928, hồi 2 giờ, một bọn gian phi ước chừng 10 hay 15 tên cầm đuốc, đèn-lò bằng điện, gậy, dao và súng-lục vào ăn cướp nhà một người tên là Nguyễn-tất-Nót ở làng Xài-sơn (Hải-dương). Khi vào, chúng đánh khổ chủ, lột dây lưng và trói lại rồi bắt dẫn xuống dưới nhà bếp, giơ súng-lục dọa bắt phải đứng quay mặt vào vách, không thì bắn chết. Đứa ở nhà ấy tên là Hoàng-văn-Khoa cũng bị chúng trói lại. Con mẹ và vợ con khổ chủ thì sợ trốn núp ở bụi tre. Chúng bắn mấy phát súng-lục để cho làng dưng khiếp sợ không dám ra cửa rồi chúng phá hòm tủ cướp lấy đồ đạc và quần áo giá tất cả là 257$00 và kéo nhau đi. Khi chúng ra đến sân nhà khổ chủ thì gặp dân làng đến đánh. Chúng liền bắn mấy phát súng-lục vào bọn dân làng, một phát trúng phải phó-lý là Lê-văn-Đáp bị thương chết. Dân làng thấy thế khiếp sợ bỏ chạy không dám đánh đuổi nữa. Chúng kéo ra đồng ruộng, và dẫn khổ chủ đi theo. Khi ra đến cánh đồng, chúng tắt đuốc và đèn lò rồi bỏ khổ chủ ở đấy mà tẩu thoát. Vì đêm hôm ấy tối trời lắm cho nên dân làng không dám đuổi theo.

Sáng hôm sau ông phủ Kinh-môn được tin báo đến khám nhà khổ chủ và tử thi người phó-lý bị bắn chết hôm trước và lấy cung làm biên-bản. Phó-lý Đáp bị viên đạn bắn vào hàm răng suốt mình nên chết ngay. Các hòm tủ nhà người khổ-chủ bị phá tan nát và đồ đạc vứt tung tành ở dưới đất. Bọn cướp có bỏ lại nhà sự-chủ một cây tre có mấu dùng làm thang trèo, hai viên đạn, ba cái vỏ đạn và một cái gậy sắt. Theo như lời cung của khổ chủ cùng người nhà và các láng diềng khổ chủ thì trong bọn cướp có người Khách ăn mặc giống như phu làm ở đồn-điền. Quan sở-tại cho người đi dò-thám mãi mà cũng không bắt được bọn cướp ấy.

Ngày 9 tháng 3 M. Pauchat, giám-binh ở Hải-dương, được tin báo có một bọn cướp độ 20 người Khách định tối đêm ăn cướp ở làng Tiên-xá, mới cùng với ông giám-binh Đông-triều và ông phủ Kinh-môn đem lính đi đón bắt. Sau lại được tin báo rằng hiện bọn cướp ấy tụ họp ở thuyền đậu ngang địa phận làng Yên-bối, mới cho lính đứng cả hai bên bờ sông gác cho tới sáng. Độ 6 giờ sáng hai ông giám-binh cùng ông phủ xuống khám thấy trong thuyền ấy có 17 người) 10 người Khách và 7 người Nam, trong số đó có 1 người đàn bà và 1 đứa trẻ con) đều không có giấy căn-cước cả, mà lại có nhiều khí giới. Khi thấy các quan xuống khám thì chúng có ý chống cự và chực vứt cả những khí giới xuống sông. Khi bắt chúng xong, khám thuyền thấy 8 con dao trường, 1 cái thiết-lĩnh, 1 viên đạn, những giấy thẻ và một quyển sổ chi tiêu chung của chúng; cho mò ở sông lại bắt được 1 khẩu súng dài, 3 khẩu súng-lục và 2 quả bom.

Xét ra tui chính bọn ấy đến ăn cướp nhà Ng-v-Nót ở làng Xài-sơn, Hỏi thì phần nhiều chúng nó chối, nhưng khổ chủ nhận được đích mặt tên Ly San (là người Khách) cầm súng lục bắt đứng quay vào vách và theo lời cung của Phạm-Ng-i thì chính tên Võ San (là người Khách) bắn chết phó lý Đáp. Trong khi giam cứu thì ba tên can phạm bị bệnh chết. Còn Phạm-v-Tỵ, Hoàng-v-Kính, Ng-v-Tiên và Hoàng thị Hoa xét vô tội thì được miễn nghị.

Những tên can phạm là Cồ-v-Nghi tức Ha Go, Ng-v-Ba, Tac Man, Nong Man, Ly San, Ly Nhi, Phạm Sang tức A Sam và Phạm Nghi đều trước chưa can án bao giờ.

Án tòa tuyên thế nào, xin xem *Trung Bắc buổi chiều*.

Xuân thủ đàm ân

HẢI-DƯƠNG

(Tiếp theo)

Tùng cửu phẩm bá hộ (9-2): MM. Nguyễn-tử-Tư, chánh tổng Dịch-sơn, phủ Kinh-môn; Nguyễn-văn-Thu, phó lý Trung-hòa, phủ Kinh-môn; Nguyễn-hồng-Tiềm, phó tổng Thượng-triết, phủ Kinh-môn; Nguyễn-hữu-Thệp, phó tổng Yên phú, phủ Nam-sách; Nguyễn-đình-Phấu, phó lý Yên-diên, phủ Nam-sách; Trần-văn-Hoạch, phó tổng Lý-độ, phủ Bình-giang; Chu-văn-Nghinh, lý trưởng Châu-khê, phủ Bình-giang; Vũ-như-Châu, chánh hội Phú-khê phủ Bình-giang; Nguyễn-duy-Truy, phó lý Bình-yên, phủ Bình-giang; Nguyễn-văn-Mậu, lý trưởng Trần-xá, phủ Kinh-môn; Phạm-đình-Ban, chánh tổng Du-la, huyện Thanh-hà; Bùi-đức-Ban, chánh tổng Đại-điền, huyện Thanh-hà; Bùi-Khâm, thủ quĩ Lai-vũ, huyện Kim-thành; Nguyễn-kim-Nhan, thủ quĩ Cồ-rung, huyện Kim-thành; Đỗ-đức-Nhương, chánh tổng Quảng-bị, huyện Gia-lộc; Nguyễn-thúc-Giản, lý trưởng Hoàng-du, huyện Gia-lộc; Phạm-tức-Hội, lý trưởng Kênh-triều, huyện Gia-lộc; Nguyễn-đức-Ngung, chánh hội Đông-tại, huyện Gia-lộc; Phạm-đình-Luận, chánh tổng Hà-xa, huyện Cẩm-giàng; Phạm-huy-Tuyên, phó tổng Ngạc-trục, huyện Cẩm-giàng; Trịnh-viết-Thục, chánh tổng Bất-bế, phủ Ninh-giang; Nguyễn-văn-Bế, chánh hội Lôi-đồng, huyện Chí-linh; Đỗ-Xiển, giáo học trường thư ký Vĩnh-bảo, quán làng Tiền-an, huyện Vĩnh-bảo.

Tùng cửu phẩm đội trưởng (9-2): M. Trần-thịch-Can, tùy phái ở kho bạc Hải-dương, quán làng Kê-gian, phủ Bình-giang.

MỘT NGƯỜI TÙ LÀ THOMAS PHƯỚC

rủ chín người tù khác trói lính rồi vượt ngục ở Côn-lôn

Thường năm, sau Tết Annam, gió thổi từ hướng Nam qua đông-bắc, nghĩa là từ Côn-lôn thổi vô dọc theo bờ biển Đông-dương, mà thường hay thổi vô mũi Camau hơn. Vì thế nên thừa mấy lúc này mà tù tội ở Côn-lôn hay vượt ngục, làm bè thả trôi về. Phải, tù tội ở Côn-lôn hay vượt ngục, vì tù tội ở đó không giam cầm như ở Saigon, cho đi làm thong thả lắm, không canh giữ nghiêm nhặt nên thường trốn lên núi làm bè thả trôi về, mỗi năm không dưới tám người.

Đôi khi nhằm luồng gió ngược thì bị trôi đắm chết cả, vì nhiều khi tàu thấy nhiều khúc chuối trôi nổi trên mặt biển mà không người, cũng có đôi người trôi ra Trung-kỳ dập vào Phan-thiết hay Qui-nhơn, lại cũng có người bị trôi trở lại Côn-lôn rồi bị bắt trở lại.

Ngày chủ-nhật tuần trước đây ở Côn-lôn có mười người tội vượt ngục; cứ theo tin ở Côn-lôn, e khi mười người này khó về đến Nam-kỳ, vì gió thổi ngược, và lại có xà-lúp ở Côn-lôn ra đi tìm kiếm.

Phước ở Côn lôn

Tháng Janvier năm ngoái, tòa Đại-hình xử chung thân cấm-cố một người học-sanh trường tư ở Saigon tên là Thomas Phước, 19 tuổi. Sau bị cáo về tội ở trong khám toan vượt ngục, vì cơ mưu phát lộ, nên tòa Đại-hình xử đày Côn-lôn.

Ở Côn-lôn, Phước đi làm cùng bảy tám mươi người tội khác tưới nước trồng rau để cho tội nhơn dùng nhau. Ra đi làm thì phân từng tốp từ mười lăm đến hai mươi người, có một người Cai coi. Thân học-trò yếu ớt, làm cực nhọc chịu không nổi đã đành, lại gặp cảnh buồn nhớ lại quê nhà càng buồn thêm, nên tính vượt ngục, bèn bàn định cùng vài người nữa bày mưu kế trốn về xứ.

Trói lính, vượt ngục

Chính ngày chủ-nhựt mấy tốp kia đi làm ở ngoài, còn tốp Phước hai-mươi người làm ở trong có hai người coi. Bọn Phước đã bàn tính trước nhảy lại đè đầu hai người cai trói lại, rồi sợ mấy tốp làm ở ngoài biết, nên Phước cùng đồng lỏa đem hai người cai nhốt khám.

Xuống bè

Đem hai người cai nhốt vào khám, rồi cả mười trốn đi làm bè, rồi chở gạo, nước ngọt và các vật-dụng xuống bè để dùng trong mười-lăm ngày đi biển, rồi cùng nhau xuống bè đi yên ổn, vì mấy tốp kia đi làm đến chiều mới về.

Khi mấy tốp đi làm ở ngoài về thấy hai người cai kia bị trói nằm trong khám, chạy lại mở trói rồi mới tỏ có sự. Lúc bấy giờ mấy người cai, người đi báo cho quan trên, người vác súng, người xách rựa chạy đi kiếm.

Quan trên được tin mười người đã trốn liền ra lịnh đem xà-lúp đi ra biển kiếm, mà nay chưa được tin tức gì.

C. L.

DÂN MỘ XÃ XÔNG VÀO NHÀ THỜ

cùng nhau làm phép xác cho thi thể một người làng không nhờ đến tay thầy cả chính xứ

Ít lâu nay đức Giáo-hoàng có lệnh rút phép thông-công đối với những người theo về đảng báo *Action française*, những người về đảng ấy không được hưởng các ân huệ về phép đạo nữa.

Vì việc ấy, độ cuối tháng Janvier ở một xã bên Pháp có xảy ra một việc nhân dân, và nhà thờ xung đột với nhau. Số là một người có chân đảng *Action française* là M. Aymé, tạ thế ở Barbentane. Nhà chủ xin đem vào nhà thờ làm phép xác, thầy cả ở đấy bèn hỏi ý vị tổng-giáo chủ ở Aix, thì vị tổng giáo chủ đáp rằng phải theo mệnh lệnh của đức Giáo hoàng. Thầy cả vâng lệnh trên đóng cửa nhà thờ không nhận làm lễ.

Được tin ấy, ông xã trưởng và ba trăm nhân dân bèn kéo thẳng đến nhà thờ, tự mở lấy cửa, khênh quan-tài vào, làm phép xác lấy.

Vị tổng giáo chủ được tin ấy, muốn trừng phạt dân ở xã ấy, bèn hạ lệnh đóng cửa nhà thờ, cấm việc làm lễ và rút các viên chức dịch nhà thờ đi nơi khác. Ai muốn xin làm phép rửa tội, làm phép cưới, và làm phép xác, phải đến Chateaurenard, Rognonos hoặc Boulbon, Nhà thờ không đánh chuông nữa và cấm không ai được vào.

Đó là lược thuật theo lời một tờ báo ở Pháp, còn sau việc ấy ra thế nào không rõ

Tại tòa Thượng-thẩm

Những việc xử tại phiên Tòa Thượng-thẩm sáng hôm qua.

Hai lần lừa đảo. — Nguyễn-thị-Tuân 40 tuổi làm nghề dệt vải, đã bị 3 tháng tù về tội lừa đảo cũng chưa chừa. Trong khi ở tù lại làm quen với một người tên là thị Sinh bị giam về việc nợ. Người ấy lấy tình thân có nói chuyện việc cửa nhà và khoe ở nhà có một ít gỗ định đem bán. Khi thị Tuân ở tù ra, liền đến nhà người ấy lập mưu đánh lừa lấy gỗ đem bán được 63p.00 rồi đi thẳng về quê. Tòa-án Trừng trị phạt thị Tuân lần này 6 tháng tù.

Việc tiêu tiền công. — Chu-văn-Ly thư ký ngạch Tòa sứ làm tại Tòa Tư phủ Thống-sứ bị truy-tố trong khi còn làm ở Thái-bình lấy 2640$00 là tiền của các chủ thầu gửi để nộp sưu cho phu làm đê, quán ở tỉnh Thái-bình. Số tiền ấy các chủ thầu gửi về để Tòa giao cho lý-trưởng làng những người phu ấy. Nhưng vì có nhiều phu đi làm khai tên khác, và ở làng thì tên khác, nên chưa lĩnh được, M. Chu-văn-Ly lấy ngay số tiền ấy đánh bạc thế nào thua hết cả. Sau khi quan trên xét ra việc tiêu tiền công ấy, thì M. Chu-văn-Ly đã chạy tiền bồi lại xong rồi. Tòa án Trừng-trị Nam-định phạt M. Chu-văn-Ly 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Khách mua hàng ăn cắp. — Nguyễn-thị Bảy làm nghề bán ren, trước đã phải phạt 4 tháng tù về tội ăn cắp, thế mà cũng chưa chừa. Thường thường thị ấy dắt đứa con bé lên 5 tuổi đến hàng của Mme Dutreau buôn ren để bán, mà mỗi khi thị ấy hàng ra, thì không mất thứ nọ cũng mất thứ kia. Một hôm chủ hàng thấy thị ấy đến mua hàng dình bắt được ăn cắp ren dắt vào dây lưng đứa con rồi đi ra. Tòa phạt thị ấy 3 tháng tù, Tòa Thượng thẩm y án.

Ăn cắp của chủ. — Trần-văn-Khanh làm thư ký cho hiệu Descours et Cabaud ở Tourane bị bắt được ăn cắp của hiệu ấy ba cái đèn giá 10p.00. Tòa án Trừng-trị Tourane phạt Trần v-Khanh 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Chứa đồ ăn cắp. — Nguyễn-thị-Hai làm cai xe bị truy tố chứa đồ ăn cắp, phải Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt 4 tháng tù, được Tòa Thượng-thẩm tha cho trắng án vì không đủ chứng cớ.

Cái án mạng ở đường Huế

Léon Sanh và Nguyễn-tân-Long bị nghi tình vào việc ám-sát M. Bazin hiện vẫn phải giam cứu.

Nay quan Dự-thẩm lại cho bắt vợ M Tân Long tên là Thị-Sao vì Léon Sanh không phải con đẻ mà lại nhận làm con để.

Văn tập « Kiều »

Khen người đàn ông có nết tốt

Người đâu hiếu nghĩa đủ đường,
Làm con trước phải đền ơn sinh thành.
Bụi nào cho đục được mình,
Văn-chương nết đất, thông minh tính trời.
Thương vì hạnh, trọng vì tài,
Vào trong phong nhã ra ngoài hào hoa,
Trên vì nước, dưới vì nhà,
Ở vào khuôn phép, nói ra mối đường.
Làm cho rõ mặt phi thường,
Dễ dò rốn bể khôn lường đáy sông.
Một đời được mấy anh-hùng,
Ra tay tháo cũi sổ lồng như chơi.
Ấy mới gan, ấy mới tài,
Ra tay tế-độ cứu người trầm-luân.
Đã nên có nghĩa có nhân,
Dương công cất một đồng cân đã già.

Cô B

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 17 độ

Tin về người thợ máy Jousse

Người thợ máy Jousse cùng bị ngã với phi công Le Brix ở gần Rangoon, vẫn phục thuốc ở nhà thương Rangoon và đã gần khỏi.

Hội đồng Bảo-hộ

Chủng hạ-tuần tháng này, Hội-đồng Bảo-hộ sẽ họp tại phủ Thống-sứ, do quan Thống-sứ Robin chủ tọa.

Trong ngạch cai trị

Có tin rằng quan Thống-sứ Rivet thủ-hiến hạt Quảng-châu-loan nay mai sẽ về Pháp nghỉ để rồi về hưu. Quan Rivet trước kia có làm quyền Thống-đốc Nam-kỳ và Thống-sứ Bắc-kỳ lâu năm.

M. Patris, Đốc-lý Phnom-Penh sẽ đổi đi Quảng-châu-loan làm thủ-hiến hạt ấy, và M. Yvon, cai trị hạng nhất tòng sự tại phủ Toàn-quyền sẽ đổi đi Cao-mên lĩnh chức Đốc-lý Phnom-Penh.

Lớp hành-chính miền Thượng-du

M. Bế-lang-Vi, đã trúng tuyển kỳ thi tốt nghiệp lớp hành chính miền Thượng-du về khoa tháng juin 1928, nay bổ thư-ký tập-sự ngạch Tòa-sứ, niên bổng 350 đồng.

Tòa-án Cai-trị

Tòa-án Cai-trị đã họp sáng hôm nay hồi 8 giờ tại tòa Thượng-thẩm Hanoi do quan chánh-án Préau chủ tọa.

Bệnh đậu mùa

Sáng qua, người ta thấy một cái xác đứa bé con giai chừng 2 tuổi, giấu ở trong cái lều bán nước chanh ở bờ hồ Hoàn-kiếm. Xét ra đứa bé này mắc phải bệnh đậu mùa mà chết.

Ngạch Nông-chính

M. Nguyễn-đình-Tuấn, đã tốt nghiệp trường Canh-nông thực-hành Tuyên-quang ra, nay được bổ nông-cán tập-sự ngạch sở Nông-chính ở Đông-dương.

Hội Ái-hữu liên-hiệp đinh dựng một nhà hội quán

Hội Ái-hữu liên-hiệp của các viên-chức các ngạch Nhà nước định chung tiền dựng một nhà hội quán tại Hanoi để có chỗ hội họp, vì xưa nay mỗi khi họp hội-đồng vẫn phải đi nhờ các hội khác. Hội liên hiệp định thông đạt cho các hội viên mỗi người bỏ ra cái số tăng một tháng lương mới làm được.

Ba người can vào việc ăn cắp xe đạp

Trần-văn-Gi nhà số 59 phố Cửa Nam, Hoàng-thị-Liên nhà số 94 phố hàng Quạt và Nguễn-văn-Hoan ở số 39 đường Rolandes prolonge, can tội ăn cắp, đồng tình ăn cắp và oa tàng ba cái xích xe đạp, ba cái roues libres của M. Gionanelli ở số 3 phố đường Thành; vậy đều bị bắt giải vào tòa án.

Chẳng ngày nào không

Độ này chẳng ngày nào là ngày không có người kêu mất xe đạp.

Vừa hôm qua đây, lại một cậu học sinh trường Sư-phạm, tên là Phạm-Giao, 18 tuổi, nhà số 5 phố hàng Da, trình rằng mất cái xe đạp hiệu «Alcyon» giá đáng 65 đồng.

Ngạch cô đỡ

Mme Nguyễn-thị-Tình, cô đỡ thực thụ hạng năm, ở Lục-nam (Bắc-giang), được nghỉ hộ-sản một tháng, lĩnh cả lương.

Cũng muốn lên mặt mô-phạm hẳn?

Nguyễn văn-Ngô, 27 tuổi, ở số 2 Cité Immobilière, bị bắt được qua tang ăn cắp đôi kính đeo mắt của M. Phạm-v-Vinh, ở số 43 phố hàng Bông; vậy đã bị bắt giam xét.

Nạn xe bò

Hồi 11 giờ 10 sáng hôm qua ở cuối phố Mới có một người đàn-ông gánh một gánh nước mắm từ ô Quan Chưởng vào phố Mới, đương đi thì có một cái xe bò cũng đi xuống, nhân chỗ ấy dốc, xe chạy nhanh quá liền đụng ngã, bánh sắt đè gẫy mất một chân, hiện đã đưa vào nhà thương.

Tin sau cùng

Xin xem Trung Bắc buổi chiều giá bán mỗi số 2 xu.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Việc y-tế tại Trung-kỳ năm 1927-1928

Từ khi sở Y-tế Trung-kỳ đã chỉnh-đốn lại thì các nhà thương trong các tỉnh hạt thống-thuộc Trung-kỳ càng ngày càng nhiều người vào trị bệnh.

Suốt một năm 1927-1928 thì cái số người vào trị bệnh tại nhà thương ở trong địa-hạt Trung-kỳ tổng cộng được 45.235 người. Những người ấy ở tại trong nhà thương đến 852.467 ngày, người vào xét bệnh 838.854 người, còn sự khám bệnh đến 1.829.345 người, người vào đẻ tại nhà bảo sản được 6418 người.

Cứ xem số ấy thì biết rõ cái công hiệu về sự cứu tế của sở Y-tế Trung-kỳ là thế nào.

Nay mai lại làm thêm nhà thương chữa bệnh phong, bệnh lậu, dương-mai và bệnh ho lao thì chắc là năm 1929 số người được cứu-tế bệnh tật lại thêm đông hơn.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Trần-thị-Cậy, con M. Trần-văn-Ngũ, làm bồi, ở 55 đường Carreau.

Vũ-văn-Xuân, con M. Vũ-văn-Đào, thợ may, ở ngã-tư Sở.

Nguyễn-thanh-Kim, con M. Nguyễn-văn-Dĩ, thư ký về sở Họa-đồ, ở 62 phố Gia Long prolongé.

Phạm-doãn-Huyên, con M. Phạm-doãn-Quyền, ký lục, ở 145 hàng Bông.

Lê-đình-Thắng, con M. Lê-đình-Quý, ở 225 phố Sœur Antoine.

Nguyễn-đức-Thanh, con M. Nguyễn-đức-Bình, buôn bán, ở 17 hàng Than.

TỬ

Mme Phạm-thị-Thức, 90 tuổi, ở 12 ngõ Phất Lộc.

Nguyễn-gia-Phác, 9 tháng, con M. Ng-gia Kiên, ở 9 phố hàng Vôi.

M. Ngô-văn-Chỉnh, 67 tuổi, cựu giáo học, ở 62 đường Huế.

GIÁ THÚ

M. Bùi-huy Bách, 46 tuổi, thư ký sở Bình lương ở 34 ngõ Phất Lộc, kết duyên với Melle Vương-thị-Thái 26 tuổi, ở 34 hàng Tre.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Le Juif errant (suite)
Cinéma Tonkinois : Le démon des mers.
Cinéma Pathé : Casanova.
Quảng-lạc :
Sán nhiên :

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : **1$00**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

30t8

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho bản-quán, hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi [illegible]

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11$30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f, 40.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đến ngày 19 mars ở Saigon sẽ chạy sang Pháp. Tàu ấy sẽ mang thư của tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy vào Saigon ngày 14 mars.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 12 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm nhà ở cho quan phó-sứ Thái-bình.

Việc làm đáng	11.241 $ 54
Tiền dự phòng	1.758 , 46
Ký quỹ tạm	186 , 00
Nhất định	4300 f

Ngày 16 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ Hanoi lĩnh trưng việc tải thư và các bưu-kiện (colis postaux) bằng ô-tô từ Hải-dương đến Phủ-ninh-giang và từ Phủ-ninh-giang đến Hải-dương, trong thời hạn từ 1er Mai 1929 đến 30 Avril 1932.

Ký quĩ tạm	50 $ 00
Ký quĩ nhất định	1.000 fr.

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. dùng cho sở ấy.

Việc thầu đáng	100 000 đồng
Ký quĩ tạm	2,500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)
Máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao đẳng tiểu-học Nhà-nước.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 2) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quấn khác.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên chỗ cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất dẹp thì nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :

. . . .
. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Số 5

Người ngọc rơi châu

(*Mỹ-nhân lệ*)

淚人美

Trước giả : LÝ-ĐỊNH DI
Dịch giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

Chàng Kiếm-lư đau-xót không biết kể sao cho xiết, vừa khóc vừa nói :

— Nàng Đồng-anh quả đã vùi thân ở trong bụng cá rồi, ta thề xin chết theo nàng !

Nàng Huệ-hoa bấy giờ cố sức tìm lời khuyên-giải, mà không biết khuyên-giải ra thế nào. Nàng nín-lặng hồi lâu, rồi mới cất tiếng nói :

-- Chàng còn có em nhỏ, cớ sao lại nói những câu bất tình ấy ! Giả-sử nàng Đồng-anh chết thật, mà suối vàng có thiêng thì tất cũng thổn-thức ngậm-ngùi về nỗi hại người quá lắm vậy.

Chàng Kiếm-lư nói :

-- Thế thì bây giờ nàng vì tôi bày kế, nên xử-trí ra thế nào ?

Nàng Huệ-hoa nói :

-- Chàng hãy đợi trong mấy ngày để dò-la cho được biết rõ tin-tức, chàng nghĩ thế nào ?

Chàng Kiếm-lư nói :

-- Tôi ở đất Quảng-lăng này, ít người quen biết, lạ-lùng bỡ-ngỡ, còn biết dò hỏi vào đâu !

Nàng Huệ-hoa nói :

— Vi-đình (薇亭) mới ở Mân-giang về, chàng chưa biết à ?

Chàng Kiếm-lư nghe nói Vi-đình mới về quê nhà, cũng đỡ phiền-muộn, liền hỏi nàng Huệ-hoa rằng :

— Cái cảm-tình của chàng Vi-đình đối với Thiều-hoa (苕華) nữ-sĩ độ này thế nào ? Hai người ấy cũng đã từng trải cái mùi cay đắng ở cõi đời vậy.

Nàng Huệ-hoa nói :

— Em Thiều-hoa tôi trải qua mấy phen hoạn-nạn, tinh-thần mê-loạn, chắc cũng chẳng sống bao lâu, may được độ này chàng Vi-đình trở về quê nhà, sớm tối đi lại chuyện-trò, mới đỡ phiền-muộn vậy.

Chàng Kiếm-lư thở dài mà rằng :

-- Cho hay tình là dây oan, tôi đây cũng người một hội, ngày nay khác nào như người ngủ mê mới sực tỉnh ra, tiếc rằng không thể đem câu « *Thái-thượng vong tình* 太上忘情 » mà dạy cho hết thẩy mọi người trong thiên-hạ được.

Nàng Huệ-hoa nói :

— Chàng có đến thăm Vi-đình không ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Nếu chàng đang cùng nàng Thiều-hoa chuyện-trò mà tôi đến quấy nhiễu thì lòng tôi sao đành !

Nàng Huệ-hoa cười mà bảo rằng :

— Nếu vậy thì chàng là người thấy nghẹn mà nhịn ăn mất.

Chàng Kiếm-lư mới nhận lời đến thăm Vi-đình, Nàng Huệ-hoa cáo-từ lui về. Sáng hôm sau, chàng Kiếm-lư đến thăm Vi-đình, bấy giờ Vi-đình chưa đi đâu, trông thấy chàng Kiếm-lư, vội vàng chạy ra đón chào, mời vào chốn thư-trai, cùng nhau trò-chuyện.

Vi-đình hỏi Kiếm-lư rằng :

-- Bác đến Dương-châu đã mấy hôm nay ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Đã được bốn hôm. Nhưng tôi còn ở đây hơn một tuần nữa có thể đi chơi với bác trong mười ngày được.

Vi-đình nhận lời, rồi bỗng ngẩng trông đồng-hồ treo ở trên tường mà bảo Kiếm-lư rằng :

— Hôm nay tôi có hẹn với nàng Thiều-hoa đến Vu-viên để nói chuyện, bây giờ đã tới giờ, âu là cả hai chúng ta cùng đi.

Chàng Kiếm-lư chối-từ, nhưng Vi-đình cố ép đến ba bốn lần, chàng Kiếm-lư mới theo đi.

Nguyên Vu-viên là nơi biệt-thự của một ông nhà buôn. Tính ông vốn hiếu-khách, phàm các bậc văn-nhân giai-sĩ đến chơi, ông chẳng từ chối ai bao giờ. Khi trước chàng Kiếm-lư ở đấy, vẫn cùng nàng Đồng-anh đến cái vườn ấy để cùng nhau chuyện-trò.

Trong vườn có đào ao làm nhà thủy-tọa, hoa thơm cỏ lạ, suốt năm lúc nào cũng như cảnh xuân, khiến cho những khách du-quan, ai chẳng muốn vào nơi danh-thắng.

Chàng Kiếm-lư đến chỗ vườn ấy, sực nhớ người xưa, trong lòng áy-náy, bảo Vi-đình rằng :

— Đời người ta chẳng khác nào giấc mộng. Tôi cùng nàng Đồng-anh đến chơi cái vườn này, chưa được bao lâu, mà cuộc thế tang-thương, bây giờ bỗng đã khác xưa vậy.

Vi-đình chạnh nhớ nỗi riêng, cũng có ý ngậm-ngùi. Hai người cùng nhau đi đến dưới bóng cây liễu. Chàng Kiếm-lư nói :

— Hôm xưa tôi cùng nàng Đồng-anh nghỉ ở dưới gốc cây này, nàng cười mà bảo tôi rằng : « Chàng Kiếm-lư ơi ! Hai ta sau này cũng nên mua một miếng đất, làm mấy gian nhà, trồng các giống hoa, để vui cảnh già, thế thì lòng tôi được thỏa-mãn vậy. » Câu nó còn văng-vẳng bên tai, mà việc đời bỗng đã khác hẳn, khiến cho tôi nghĩ đến càng thêm bồi hồi.

Vi-đình nói :

-- Tôi sở-dĩ mời bác đi chơi là muốn để bác đỡ buồn, bây giờ như thế này thì tôi tránh sao cho khỏi tội lỗi.

Vi-đình vừa nói dứt lời thì nàng Thiều-hoa thướt-tha ở đâu đến. Hai người cúi chào, nàng Thiều-hoa cũng chào, vì nàng Thiều-hoa cùng chàng Kiếm-lư cũng vốn quen biết nhau từ trước. Chàng Kiếm-lư trông thấy nàng Thiều-hoa khuôn trăng đầy-đặn, nét ngài nở-nang, vẫn chẳng khác gì năm xưa, chỉ hơi gầy kém đôi chút vậy. Ba người cùng nhau trò-chuyện, rồi đến ngồi cả ở chốn Lương-đình.

HỒI THỨ II

Bấy giờ gió thu bảy-hây, bờ cỏ xanh xanh, cành bích cây ngô, trông rất đẹp mắt. Ba người khi đã đến Lương-đình, nàng Thiều-hoa bảo chàng Kiếm-lư rằng :

— Tôi thấy nàng Huệ-hoa nói chuyện là chàng tới đây đã mấy hôm nay, mà tôi lười-biếng quá, thành ra chưa đến bái-yết được, xin chàng tha lỗi.

Chàng Kiếm-lư mỉm cười, ngảnh lại bảo chàng Vi-đình rằng :

— Khi tôi mới đến đất Quảng-lăng, được cùng chị em nàng Thiều-hoa và nàng Đồng-anh gặp gỡ, hàng ngày ngâm thơ vịnh phú với nhau, thế mà trong mấy năm nay, chim yến lạc đàn, mỗi người một ngả. Cái thảm-trạng nàng Đồng-anh, chẳng nói làm chi, ngay như nàng Huệ-hoa cũng lặm-lội phong-trần, gặp nhiều việc thất-ý, nàng Băng-hoa (氷華) phương trời xa-cách, ta chưa rõ cái cảnh-ngộ của nàng ra thế nào, nhưng nghe người ta đồn thì cũng toàn những việc thất-ý vậy.

Chàng Vi-đình nghe nói, liền hỏi nàng Thiều-hoa rằng :

-- Tôi quên chưa hỏi thăm đến nàng Băng-hoa, chẳng hay bây giờ nàng ra thế nào ?

Nàng Thiều-hoa nói :

-- Vừa rồi Băng-hoa có gởi thư về, thuật rõ những việc hắc-ám ở trong gia-đình họ Từ, cùng cái cảnh-ngộ nàng khổ-sở những thế nào. Nàng định sang thu này thì về thăm nhà, nhưng không biết trời có chiều người, hay là lại sinh biến cố gì chăng.

Chàng Kiếm-lư nghe nói, vội-vàng hỏi thăm tình-trạng nàng Băng-hoa thế nào. Nàng Thiều-hoa thở dài mà than rằng :

— Từ Cảnh-y (徐憬伊) kia thật là một người không bằng giống cầu-trệ ! Chẳng qua số-phận Băng-hoa không ra gì, cho nên gặp phải người chồng như thế. Tôi không muốn nói đến nữa, xin để hôm khác, hôm nay ta hãy bàn chuyện vui, chớ nhắc đến sự phiền não ấy, khiến người lại thêm đau lòng.

Chàng Kiếm-lư vâng lời, rồi hỏi Vi-đình rằng :

-- Bao giờ thì bác lại sang chơi Phúc-kiến ?

(*Còn nữa*)

Le Gérant : NGUYỄN VĂN LUẬN

Chuyên dạy học để đi thi

4 Ba Victor Hugo

Các gia-tộc không cần phải cho các con em đi ra sang bên Tây học làm gì, vì hiện tại số 4 đường Victor Hugo có dạy đủ các bài vở cùng cách thức ăn ở theo qui-tắc các đại học đường ở Paris.

Các thầy giáo dạy ở đấy toàn là người Pháp và có văn bằng cả. 7.668

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lit en fer et en cuivre dit de Hongkong

Accessoires pour Lycées

Sommiers métalliques (toutes dimensions)

Glace de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement

Grand choix de baguettes pour encadrement [illegible]

Meubles genre Thonet

Lampe à manchon « Titus »

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng [illegible] đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già, rụng hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bận [illegible].

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá [illegible] tương đúng tạm như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	8p.00
Trắng một cái	3p.00
Đen một cái	2p.00
Đen đánh trắng một bộ	8p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi han điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm nấu được như ý.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý-tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đem tận nơi làm và giả nhời ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

Tết đến sau lưng

Đông qua xuân tới lù lù tết đã đến sau lưng. Trăm cảnh đã hồi xuân, kẻ ăn chơi [illegible] người càng thêm vui-vẻ! Trước ngọn gió xuân, trong đám hoa xuân, uống ấm chè chén Kim-Thoi mà thưởng xuân, thì thật là con tình chan-chứa, không những thế, trong năm xuân mà lại dùng chè Kim-Thoi làm tặng phẩm thì lại càng quí-hóa nhã-nhặn biết bao.

Chè Kim Thoi có nhiều hạng kể sau này:

Đài-hồng-đào, Bạch-kê quan, Chính-liên đạo, vân vân. Còn nhiều kể không thể xiết, giá cả phải chăng.

Các liệt quí săn lòng chiếu cố bản-hiệu nhất luật hoan nghênh.

Bản chủ-nhân cẩn-bạch
3 Cantonnais Hanoi telep. 480
140 Rue Chinois Hải-phòng telep. 272

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Đừng [illegible] nên dùng [illegible] REMÈDE D'ABYSSINIE [illegible] hút, [illegible] và khỏi tức thì.

Để hút [illegible] mọi mảnh kim-khí [illegible] thì tập tức đỡ ngay. [illegible] EXIBARD (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIBARD) cũng [illegible].

Trên cái bằng [illegible] chung quanh hộp thuốc có in dấu hiệu sau này mới là thực hiệu:

Có bán tại [illegible] FRÈRE & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris.

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

"FURAN" Bán chiêu hàng "S.A.F."

FURAN

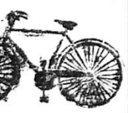

Standard, sơn đen 1 máy hãm, đủ đồ phụ, bảo hành 3 năm, kền thực tốt	32 $
Hảo hạng sơn đen, 2 máy hãm đủ đồ phụ	35 $
Có « yên hạng nặng » và chắn xích	38 $

Bán tại: nhà M. DEB'OLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

TRƯỜNG MINH ĐỨC

Mới dọn đến nº 2 phố sau nhà Thương (Julién Blanc)

Có những lớp sau này:

I. Lớp ban ngày thi vào trường Bảo hộ và các trường Sư phạm.

II. Lớp ban ngày thi bằng cơ thủy tốt nghiệp,

III. Lớp tối thi vào 4e và 5e Lycée

IV. Lớp tối chuyên dậy Pháp-văn và toán-học. 7.700

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT:

Thượng hảo hạng	75$00
Hạng đi đường xa B.	68.00
Hạng đi đường xa A.	66.00

XE-ĐẠP ALCYON

Thượng hảo hạng	72.00
[illegible]	66.00
Hạng [illegible]	54.00
XE ĐẠP « [illegible] D'OR »	50.00

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
12 phố Paul-Bert, Hanoi

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

[illegible] HỘP VÀ CÓ MỘT CÁI LƯỠNG
COLLYRE JAUNE
0$30
Thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của Bác-sỹ CASAUX

Bán ở hiệu Bào-chế « CHASSAGNE »
59, Rue Paul-Bert. — Hanoi

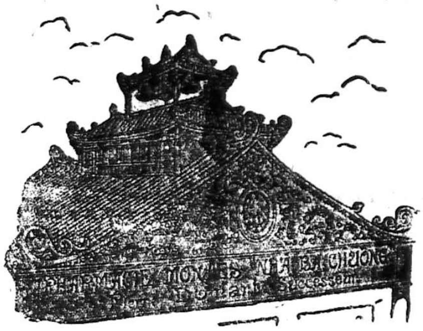

PHARMACIE MONTÈS NHÀ BA CHUÔNG

Quí-khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1º Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2º Bản hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu ***CHASSAGNE***
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Chàng Tiền
HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về dịp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, vân vân....

TRỪ-TIỆT : GIỐNG RUỒI, MUỖI, BỌ, RỆP, SÂU-BỌ, KIẾN VÀ BỌ-CHÓ, BỌ-CHÉT.

CẦM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
dứt tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
nâng bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.
[illegible], et toutes pharm.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14. RUE ROUGEMONT,
PARIS (IX^e).

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même M^on à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

Hai thứ xe đạp hảo hạng

MỀM MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

« MORO »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	**35 $**
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	**40 $**
Xe thi.	**48 $**
Xe các bà.	**44 $**
Xe trẻ con . . .	**35 $**

« CLÉMENT »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	**52 $**
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	**55 $**
Xe thi.	**70 $**
Xe các bà.	**75 $**
Xe trẻ con	**52 $**

HAI THỨ XE
HẢO HẠNG
GIÁ HẠ

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
H[illegible] tốt [illegible] đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Urocedrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cedrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 20

GÓ GÌ khổ hơn NGỨA

[illegible] những [illegible] cho ta biết là da [illegible] mạnh có nói bệnh [illegible]

Ấy [illegible] chỉ đâu có thể mà sâu sinh ra bệnh nặng. Ta nên biết mà chữa [illegible]

[illegible] Chalon-sur-Saone

[illegible] trong mình tôi ngứa [illegible] Khi [illegible] Tình cờ một hôm [illegible] thuốc INOTYOL [illegible] cho tôi, trước kia tôi đã [illegible] thứ thuốc bước thuốc [illegible] Khi tôi [illegible] INOTYOL, mới lần đầu đã thấy đỡ [illegible] Tôi thực phục là thần [illegible] thấy ai đâu cũng mách

[illegible] biết thuốc INOTYOL là [illegible] đệ nhất, là thuốc tối-tân, [illegible] như tổ, ngứa, đỏ da, [illegible] loét, sần-quăng, [illegible]

[illegible] INOTYOL có bán ở các [illegible]

INOTYOL

Nhà Báo-cáo « TAM-TĂM »
Hà nội, ở phố hàng Trống
Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có
bán từ tám giờ sáng

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & C^ie
DAVIGNON, BOURDET & C^ie, Succ^rs
9, Rue Tronchet, PARIS
18, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhanh nhanh,-một lá thuốc Autoplasme

Thôi, còn phải ngần-ngại gì nữa. Giả thử dùng một thứ thuốc chườm, ngày xưa thường dùng, làm cho bỏng người vô-ích, lắm khi lại làm thành vết, hay là dùng một thứ chườm mạnh quá, thì ngần-ngại là phải. Chứ dùng thuốc :

L'AUTOPLASME

de E. VAILLANT

Thì không có ngại gì về các điều ấy. Thuốc ấy sức cũng mạnh, nhưng nó êm-ái dần dần. Thuốc ấy vừa là một thứ thuốc cao chạy, cao tan, mà lại là một thứ thuốc chườm tuyệt hảo. Bột làm nên thuốc ấy có tính trừ trùng, để lâu cũng không hư, có thể tùy-ý cho sức mạnh bao nhiêu cũng được, dùng trị các bệnh cảm, ho, đau mỏng phổi, đau cổ họng, đau xương, đau gân, đau ngực, đau xươn, v. v. đều hiệu-nghiệm luôn,

Bán ở tất cả các hàng bào chế

Bán buôn tại Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris (6^e)

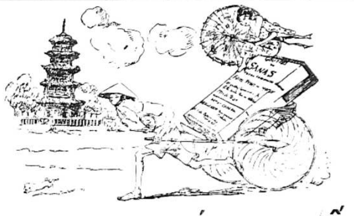

XANH XAO, KÉM HUYẾT

Khi mới ốm giậy, nhất là khi bị bệnh mới khỏi, như bệnh thương-hàn, sốt rét, ho kinh-niên, ho-lao; hoặc khi lao-lực, khi bị lam chướng, khi giời viêm-nhiệt, phải có thuốc bổ cho tâm-cam được hoàn hảo thì người mới khỏe lại được.

THUỐC NƯỚC UỐNG TỪNG NHỌT
"SANAS"
Là thuốc bổ vô-song
vì nó có đủ các tính-chất của dầu gan cá-thu.

Ai uống cũng chịu -- Không có dầu
[illegible] WELCKER, [illegible] ở Paris.

Có bán ở các hiệu thuốc tây.

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « Verney Carron »
[illegible]

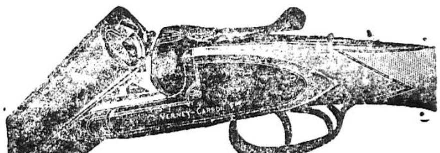

RUỢU

GENTIANE SUZE

CHẾ

BẰNG SÂM

Uống bổ và mát

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xà, Saigon, Pnom-Penh. 3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, [illegible] Lần-ông ở phố [illegible] Rue Paul Bert số 32, Hanoi Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ MUA :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre :* **2 $ 40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1 , 25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1 , 25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . Một chai :* **1 , 50**
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0 , 80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DÉCEMBRE 1927 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự :	M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự :	M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm :	M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này :

In các thứ giấy bạc.

Mua bán các trái-phiếu, ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi điếm hay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị-trường to tại khắp thế giới.

Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông dương.

Mở các quĩ cho vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn tùy theo ý muốn của quí-khách. (Xin xem bản tổng kê về việc này).

Cho vay tiền trước về các trái-phiếu, mùa màng, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.

Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị-trường, nhận hỏi tiền giúp những lợi-tức, công nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.

Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đòi hộ các tiền tài về việc buôn khắp Toàn-cầu.

Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.

Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Diêm-Lưu-Tín-Diện :
INDOCHINE

GIÂY NÓI : Hanoi 60 et 561.
Haiphong 26 et 219.
Namdinh 90.
Vinh 45.

[illegible]